

Efektivitātes ķīla

Mūsu rūpnīca ir jauna. Tāpat kā visa mikrobioloģiskā rūpniecība.

Pirmās tonnas lizīna saražojām 1971. gadā, projektēto jaudu apgūvām sešus mēnešus agrāk, nekā bija paredzēts. Kopš rūpnīcas pastāvēšanas viens no mūsu galvenajiem uzdevumiem ir iekārtas izmantošanas efektivitāte. Bet tā ir sarežģīta, prasa pastāvīgu uzmanību. Ipašu nozīmi iegūst arī tas fakts, ka mūsu uzņēmums ir Savienības mēroga sava veida izmēģinājumu laboratorija: mēs pirmie valstī sākām iegūt lizīnu lielā daudzumā un pie tam ar jaunu, gan mūsu zemē, gan ārzemēs ražoto iekārtu.

Tagad, kad apritējuši seši gadi, droši var teikt, ka rūpnīcas kolektīvs ir ne mazumu paveicis, lai uzlabotu pamatfondu izmantošanu. Šis darbs notiek divos aspektos.

Pirmais — rūpnīcu plānveidīgi papildinot ar jaunu iekārtu, pēc iespējas ātrāk sākot to izmantot. Piemēram, pirms diviem gadiem izmēģinājam papildus simts kubikmetru tilpni lizīna ražošanai. 1976. gada sākumā ar pilnu slodzi sāka strādāt kultūršķidruma iztvaicēšanas iekārta. Iedarbināšanas termiņš bija minimāls: mēs vairs neizbaudām grūtības, kuras bija uzņēmuma darba pirmajos mēnešos. Krasi cēlies aparātu uzraugu, atslēdznieku-regulētāju tehnisko zināšanu līmenis. Jā, nu jau uzkrāta zināma pieredze, kuru bagātīgi nododam jaunajiem speciālistiem, kas tikko pabeiguši Olaines profesionāli tehnisko skolu — mūsu kadru galveno kalvi.

Otrs aspekts — esošās iekārtas efektīva izmantošana. Kā zināms, ražošanas process pie mums ir nepārtraukts, darbs organizēts trijās

maiņās. Lai novērstu dikstāvi, saskaņā ar grafiku tiek veikti dažādi pasākumi iekārtas profilaksei. Kā šo grafiku ievēro atslēdznieki, pastāvīgi kontrole galvenā mehāniķa nodaļas inženieris. Katru gadu veicam mehānismu remontu. Tas neilgst vairāk par trīs, četrām nedēļām — šis termiņš mūsu ražošanai ir minimāls.

Tomēr jāatzīmē, ka vēl ne visu esam izdarījuši, lai pilnīgi novērstu dikstāvi. Par to liecina kaut vai šāds fakts. Ūdens pievadīšanas pārtraukums galveno ražošanu aizkavēja divas diennaktis. Šis gadījums lika mums izdarīt daudzus nopietnus secinājumus.

Pa istam vēl nenovērtējam ieguldījumu, kuru iekārtas izmantošanas uzlabošanā dod mūsu racionalizatori. Mīnēšu dažus piemērus. Biomicīna ceha rekonstrukcijā (to parkārtojot lizīna ražošanai) ietaupīti 68 tūkstoši rubļu. Bez tam cehs ar pilnu jaudu sāka strādāt pēc pusotra mēneša plānoto sešu vietā. To sasniegt ļāva konstruktoru biroja inženieru radošā pieeja izstrādātajam projektam.

Pašu spēkiem uzstādīta arī granulētā lizīna kalte, ietaupot ievērojamus līdzekļus. Pateicoties racionalizatoru un izgudrotāju iniciatīvai, bija vajadzīgs tikai mēnesis, lai jaunais prēmiksu cehs pilnīgi sasniegtu produkcijas ražošanas nospraustās robežlīnijas. Nepārtraukta kliju un lizīna padeve uz kalti ne tikai ļāva iekonomēt 24 tūkstošus rubļu, bet arī ievērojami palielināja iekārtas atdevi.

Pavisam astoņos mēnešos racionalizācijas priekšlikumu ieviešanas ekonomiskais efekts sastādīja 650 tūkstošus rubļu, kas ir par 143 tūkstošiem rubļu vairāk nekā pērn.

Blakus šim skaitlim gribu minēt vēl vienu: iekārtas noslogošanas koeficients šajos gados no 0,5 palielinājās līdz 0,73.

Uzdevumi, kuri saistīti ar fondu atdeves celšanu un, daļēji, iekārtas izmantošanu, noteikti prasa kompleksu risinājumu. Viena no šī kompleksa svarīgām sastāvdaļām ir ražošanas procesu mehānizācija un automatizācija. Ja pamatražošana pie mums mehānizēta pilnīgi, tad palīgražošanai jāvelti vēl daudz uzmanības.

Par otru, ne mazāk svarīgu kompleksās pieejas pamatfondu atdeves paaugstināšanas komponentu uzskatām rūpes par cilvēkiem. Nakts maiņa strādājošie nodrošināti ar telpām maltītes ieturešanai, kur rūpnīcas ēdnīca izsniegto ēdienu var uzsildīt. Risinām jautājumu par strādnieku apgādāšanu ar transportu. Pagaidām rūpniecībai nav iespēju cilvēkus aizvest mājās. Šo uzdevumu atvieglinātu sabiedriskais transports, bet diemžēl tāda Līvānos vēl nav.

1971. gadā rūpnīca ražoja 17,1 tonnu lizīna, bet pēc pieciem gadiem — jau 1 778 tonnas. Sprotams, ka tā vēl nav robeža. PSKP 25. kongresa lēmumi paredz mikrobioloģiskās rūpniecības attīstības tempu tālāku paātrināšanu: produkcijas ražošana piecārdē ir jākāpina 2—2,1 reizi. Mūsu uzņēmumam 1980. gadā ieplānots izlaist 2 200 tonnu lizīna. Uzdevums nav viegls. Tā atrisināšanā daudz palīdzēs iekārtas efektīva izmantošana, kas ir ražošanas pieauguma, tās efektivitātes ķīla.

A. Ozols-Ozoliņš,

Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas ražošanas un tehniskās nodaļas priekšnieks